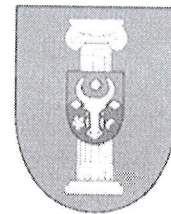

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 318/26

mun. Chișinău

29 septembrie 2021

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Tatiana PISTRUI, examinând actele și materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Viorica PALADI, ex-direcotor al Î.S. Rezervația naturală “PRUTUL DE JOS”, identificată prin IDNP [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 01.04.2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 2911 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Viorica PALADI, ex-direcotor al Î.S. Rezervația naturală “PRUTUL DE JOS”.

La 09.04.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare – Legea nr. 132/2016*), sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dna Viorica PALADI, ex-direcotor al Î.S. Rezervația naturală “PRUTUL DE JOS”, ar fi încălcat regimului juridic al conflictelor de interese, manifestate prin semnarea actelor administrative în favoarea sa și anume Ordine cu privire la suspendarea activității de membru al Consiliului de administrație al Î.S. Rezervația naturală “PRUTUL DE JOS”, cu privire la achitarea sporului la salariu în mărime de 100%, cu privire la achitarea sporului la salariu în mărime de 50%, cu privire la prelungirea activității de membru al Consiliului de administrație al Î.S. Rezervația naturală “PRUTUL DE JOS”.

În urma examinării sesizării, inspectorul de integritate a constatat că aceasta corespunde condițiilor de formă și conținut stabilite de art. 75 alin. (1) din Codul Administrativ al RM.

Astfel, în rezultatul procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016, prin Procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 254/26 din data de 21.04.2021, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, în privința dnei Viorica PALADI, ex-direcotor al Î.S. Rezervația naturală “PRUTUL DE JOS”.

La 29.04.2021, în adresa dnei Viorica PALADI a fost expediată scrisoarea nr. 04-26/2153 prin care a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile de care beneficiază în conformitate cu art. 33 din Legea 132/2016, în calitate de persoană supusă controlului.

Conform art. 20 alin. (1) lit. a) - d), art. 32 alin. (3)-(5) și art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate a consultat datele din Registrele informaționale de stat,

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal nr. 132/2016, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

precum și a solicitat autorităților competente informații și documente necesare desfășurării controlului.

Analizarea informațiilor acumulate și documentelor recepționate

Conform prevederilor art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dna Viorica PALADI ca urmare a exercitării funcției de director (interimar) al Î.S. Rezervația naturală “PRUTUL DE JOS”, deține calitatea de subiect al declarării averii și a intereselor personale.

Potrivit răspunsului Agenției “Moldsilva”, înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 4216 din 18.05.2021, la demersul nr. 04-26/2236 din 05.05.2021, s-a stabilit că prin *Ordinul nr. 50 din 11.11.2019*, din data de 11.11.2019 dna Viorica PALADI Șef Secție Știință, a exercitat temporar atribuțiile de funcție de director al Î.S. Rezervația naturală “PRUTUL DE JOS”, pînă la numirea în funcție a dlui [REDACTAT], care a fost numit în funcția de director la data de 25.03.2020.

Conform documentelor anexate la răspunsul Î.S. Rezervația naturală “PRUTUL DE JOS”, înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 5224 din 22.06.2021, la demersul nr. 04-26/2907 din 07.06.2021, s-a stabilit că dna Viorica PALADI, pe perioada exercitării funcției de Director al Î.S. Rezervația naturală “PRUTUL DE JOS”, a semnat în privința propriei persoane următoarele acte administrative:

- *Ordinul nr. 61 din 11.11.2019 cu privire la suspendarea activității de membru în Consiliul de administrație*, prin care doamna și-a suspendat activitatea în calitate de membru al Consiliului de administrație al Î.S. Rezervația naturală “PRUTUL DE JOS”;
- *Ordinul nr. 65 din 14.11.2019 cu privire la retribuirea muncii în cazul de îndeplinire a obligațiilor de muncă ale salariatului temporar absent*, prin care dnei Viorica PALADI i se va achita un spor la salariu în mărime de 100% din salariul de funcție de director;
- *Ordinul nr. 02 din 10.01.2020 cu privire la prelungirea activității în calitate de membru în cadrul Consiliului de administrație*, prin care s-a prelungit activitatea de secretar al Consiliului de administrație a dnei Viorica PALADI;
- *Ordinul nr. 28 din 13.03.2020 cu privire la retribuirea muncii în cazul de îndeplinire a obligațiilor de muncă ale salariatului temporar absent*, prin care dnei Viorica PALADI i se va achita un spor la salariu în mărime de 50% din salariul de funcție de director.

Prin răspunsul Î.S. Rezervația naturală “PRUTUL DE JOS” numit supra, a fost anexată Informația nr. 98 din data de 22.05.2020, *cu privire la calculul și achitarea salariului a salariatului Viorica Paladi, pe perioada 01.11.2019-31.03.2020*, prin care inspectorul de integritate a constatat că doamnei i-a fost calculat salariul ca șef secție știință, director și membru al Consiliului de administrație.

Conform răspunsului Agenției “Moldsilva”, înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 7381 din 17.08.2021, la demersul nr. 04-26/4222 din 04.08.2021, a fost prezentată copia autenticată a *Deciziei privind înregistrarea modificărilor datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice* din 19.11.2019, prin care au fost înregistrate modificări și anume, Administrator a schimba în PALADI Viorica.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului:

În conformitate cu alin. (3) art. 37 din Legea 132/2016, prin scrisoarea nr. 04-26/3781 din data de 14.07.2021, dnei Viorica PALADI i-a fost solicitat prezentarea punctului de vedere, iar la data de 03.08.2021, doamna a prezentat răspunsul care a fost înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 6860, din care au fost extrase informații/aspecte relevante circumstanțelor examinate:

"Subsemnata, Viorica PALADI, activez în calitate de șef secția știință în cadrul Î.S. Rezervația naturală "PRUTUL DE JOS" din r. Cahul, sat. Slobozia Mare. Rezervația naturală "PRUTUL DE JOS" este unicul meu loc de muncă, începînd cu anul 1995 și pînă în prezent.

În luna noiembrie 2019, fiind o situație de conflict, a fost eliberată din serviciu persoana ce îndeplinea funcția de director. Fiind o situație incertă, prin Ordinul nr. 50 din 11.11.2019 al directorului Agenției "Moldsilva" s-a dispus ca începînd cu 11.11.2019 dna Viorica PALADI, șef Secția Știință, va exercita temporar atribuțiile de funcție de director al Î.S. Rezervația naturală "PRUTUL DE JOS". Totodată Agenția "Moldsilva" nu a dispus suspendarea mea din funcția de șef secția știință al acestei întreprinderi și nici revocarea din funcția de membru al Consiliului de Administrație al Î.S. Rezervația naturală "PRUTUL DE JOS".

[...] Funcția de director al ÎS Rezervația naturală "PRUTUL DE JOS", era o funcție vacantă, iar eu am fost desemnată de Agenția "Moldsilva" să exercit temporar atribuțiile acestei funcții. Astfel, eu în calitate de șef al secției știință, în afară de munca mea de bază, îndeplineam atribuții suplimentare într-o altă funcție, fără a fi scutită de munca mea de bază și respectiv, urma să beneficiaz de un spor la salariu pentru această activitate.

Aceste considerente au stat la baza emiterii Ordinului nr. 65 din 14.11.2019 "Cu privire la retribuirea muncii în cazul de îndeplinire a obligațiilor de muncă ale salariatului temporar absent", prin care am stabilit achitarea unui spor la salariu pentru îndeplinirea atribuțiilor de director în mărime de 100%, care ulterior a fost redus la 50%, prin Ordinul nr. 28 din 13.03.2020, cu aceeași denumire.

[...] În același timp, reieșind din faptul că Agenția "Moldsilva" nu m-a revocat din funcția de membru al Consiliului de administrație, eu din propria inițiativă prin Ordinul nr. 61 din 11.11.2019 "Cu privire la suspendarea activității de membru în Consiliul de Administrație" mi-am întrerupt activitatea în calitate de membru al Consiliului de administrație pe perioada îndeplinirii temporare a atribuțiilor de funcție de director. Ocupînd funcția de secretar al Consiliului de administrație, eram cea care perfectam toate actele pentru ședințe. Am fost telefonată de Președintele C.A., care mi-a indicat să reiau activitatea și să pregătesc actele pentru organizarea concursului pentru ocuparea funcției de director. Pentru ca procedura organizării concursului să fie respectată, am aprobat Ordinul nr. 02 "Cu privire la prelungirea activității în calitate de membru în cadrul Consiliul de administrație".

[...] Din cele descrise mai sus, rezultă că Paladi Viorica nu a fost angajată și nici nu a fost numită în funcția de administrator și, pe cale de consecință, nu avea calitatea de subiect a declarării. Din aceste considerente Agenția "Moldsilva" nu a solicitat înscrierea mea în Registrul electronic al subiecților declarării averii și intereselor personale și eliberarea cheii electronice pentru depunerea și semnarea Declarației".

Apreciera inspectorului de integritate:

Analizând probele acumulate în cadrul controlului, a punctului de vedere depus și conform prevederilor legale, inspectorul de integritate a stabilit că dna Viorica PALADI, exercitînd funcția de Director al Î.S. Rezervația naturală "PRUTUL DE JOS", a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese din considerentele ce urmează.

În sensul definit de Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale: conflict de interese - situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, **conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită/încheie un act, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Din definiția menționată, remarcăm că conflictul de interese reprezintă existența unui interes material – această condiție este îndeplinită atunci când subiectul declarării sau o persoană apropiată acestuia obține un beneficiu de pe urma deciziei luate. Astfel, pentru a se afla într-un conflict de interese, subiectul declarării trebuie să ia parte la luarea unei decizii, sau să-și asume integral luarea unei decizii care să-i influențeze un interes personal material. Or, autoaprecierea capacităților și aptitudinilor profesionale în mod arbitrar, automat părtinitor, care au generat autodesemnarea de către dna Viorica PALADI a sporurilor la salariu nu constituie altceva decât luarea unor decizii cu caracter financiar în privința sa, îndreptate pentru a-și îmbunătăți bunăstarea financiară, care au servit drept temei pentru achitarea propriu-zisă de către angajatorul său a sumelor de bani pe care dumneaei le-a solicitat prin ordinele semnate în privința propriei persoane, contrar exigențelor legale.

În conformitate cu art. 12 alin. (4) din Legea nr. 133/2016, dna Viorica PALADI, exercitând funcția de Director al Î.S. Rezervația naturală “PRUTUL DE JOS”, era obligată să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese. Or, necesitatea evitării conflictelor de interese în procesul de exercitare a funcției publice reprezintă o normă de conduită a funcționarului.

Potrivit art. 12 alin. (5) și (6) din Legea nr. 133/2016, Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică. Declarația privind conflictul de interese real se înregistrează în Registrul declarațiilor privind conflicte de interese, ținut conform anexei nr. 4 de către persoana desemnată de conducătorul organizației publice.

Însă, potrivit răspunsului Agenției “Moldsilva”, înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 5822 din 08.07.2021, la demersul nr. 04-26/3271 din 24.06.2021, în *Registrul declarațiilor privind conflictele de interese* nu se regăsește nici o declarație privind conflictul de interese depusă de către dna Viorica PALADI.

Conform art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dnei Viorica PALADI, i-a fost interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

În conformitate cu art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit art. 45 alin. (2) lit. a) din Legea integrității nr. 82/2017, exercitarea atribuțiilor de serviciu în situație de conflict de interese nu reprezintă altceva decât un act conex actelor de corupție.

Mai mult ca atât, în baza art. 19 alin. (2) lit. a) din Legea integrității nr. 82/2017, în calitate de conducător al unei entități publice dna Viorica PALADI avea obligația să ofere subalternilor săi exemplul propriu de respectare a interesului public și de neadmitere a incidentelor de integritate în activitatea profesională.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, al punctului de vedere al persoanei supuse controlului și conform prevederilor legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate concluzionează că în perioada 11.11.2019 - 24.03.2020, dna Viorica PALADI, exercitând funcția de Director al Î.S. Rezervația naturală "PRUTUL DE JOS", avînd un interes material a încăleat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

nedeclararea în termenul legal a conflictelor de interese în conformitate cu art. 12 alin. (4) lit. a) – b) și art. 12 alin. (5) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale* și **nesoluționarea conflictelor reale de interese** prin semnarea actelor administrative în privința sa după cum urmează:

- prin Ordinul nr. 61 din 11.11.2019 *cu privire la suspendarea activității de membru în Consiliul de administrație*, doamna și-a suspendat activitatea în calitate de membru al Consiliului de administrație al Î.S. Rezervația naturală "PRUTUL DE JOS";
- prin Ordinul nr. 65 din 14.11.2019 *cu privire la retribuirea muncii în cazul de îndeplinire a obligațiilor de muncă ale salariatului temporar absent*, dnei Viorica PALADI i se va achita un spor la salariu în mărime de 100% din salariul de funcție de director;
- prin Ordinul nr. 02 din 10.01.2020 *cu privire la prelungirea activității în calitate de membru în cadrul Consiliului de administrație*, s-a prelungit activitatea de secretar al Consiliului de administrație a dnei Viorica PALADI;
- prin Ordinul nr. 28 din 13.03.2020 *cu privire la retribuirea muncii în cazul de îndeplinire a obligațiilor de muncă ale salariatului temporar absent*, dnei Viorica PALADI i se va achita un spor la salariu în mărime de 50% din salariul de funcție de director.

fapt prin care a admis **consumarea conflictelor de interese**, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (10) al Legii nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*.

Cu referire la argumentele dnei Viorica PALADI, precum că "[...] Paladi Viorica nu a fost angajată și nici nu a fost numită în funcția de administrator și pe cale de consecință, nu avea calitatea de subiect a declarării", inspectorul de integritate precizează că prin Ordinul nr. 50 din 11.11.2019, dna Viorica PALADI, a fost numită să exercite temporar atribuțiile funcției de director al Î.S. Rezervația naturală "PRUTUL DE JOS", prin umare aceasta a semnat Ordinele numite supra, în calitate de Director Rezervația naturală "PRUTUL DE JOS" și respectiv de Director interimar Rezervația naturală "PRUTUL DE JOS" și nu în calitate de Șef Secție Știință.

Mai mult ca atât, s-a stabilit că prin Decizia *privind înregistrarea modificărilor datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice* din 19.11.2019, au fost înregistrate în Registrul de stat al persoanelor juridice datele referitor la organul executiv al persoanei juridice Î.S.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Rezervația naturală "PRUTUL DE JOS", după cum urmează: **Administrator a schimba în PALADI Viorica**, acest fapt contrazice declarațiile din punctul său de vedere și anume [...] *că nu a fost angajată și nici nu a fost numită în funcția de administrator.*

În conformitate cu prevederile art. 6 din Legea nr. 132/2016, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Conform art. 19 lit. b) din Legea nr. 132/2016, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese se efectuează de către inspectorul de integritate.

Potrivit art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Generalizând cele menționate supra, în conformitate cu prevederile art. 19, art. 35 - 39 din Legea nr. 132/2016, art. 23 alin. (4), (6) și (8) din Legea 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată că doamna Viorica PALADI, exercitând funcția de Director al Î.S. Rezervația naturală "PRUTUL DE JOS" având interes personal rezultat din activitățile sale în calitate de persoană privată, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin emiterea actelor administrative în privința propriei persoane.

2. Se decade doamna Viorica PALADI din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția altor funcții electorale, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

3. Se înscrie doamna Viorica PALADI în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se aduce la cunoștința doamnei Viorica PALADI actul de constatare și se înformează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) mun. Chișinău, str. Kiev, 3, MD-2068.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de integritate**

Tatiana PISTRUI